

Vészhelyzet lefújva

A GKI Gazdaságkutató Zrt.-nek az Erste Bank együttműködésével készült előrejelzése szerint idén a külső piacokra termelő és szolgáltató ágazatok termelése nő a leginkább, ami főleg az ipart, részben a közúti szállítást, a beutazó turizmust jelenti. A belföldi piacon érdekelt, például építőipari és kereskedelmi cégek forgalma viszont egyelőre még csökken. Az év egészében 1% körüli gazdasági növekedés várható.

A gazdasági vészhelyzetet, sőt végül egyenesen államcsődöt vizionáló hivatalos kommunikáció következtében június elején a magyar kormány és a magyar gazdaság iránti bizalmat súlyos csapás érte. Ezt csak egyértelmű és tartósan fegyelmezett gazdaságpolitikával lehet visszaszerezni. Mivel a hiány alakításában mára gyakorlatilag megszűnt a mozgástér, 2010-re a parlament által elfogadotthoz nagyon közeli, 4% körüli államháztartási hiány várható. A miniszterelnök által június elején bejelentett 29 pontos, három nap alatt kiöltött akcióterv szükséges, több elemében helyes irányú, de részleteiben sok ponton kérdéses reagálás a létrejött helyzetre. A fő üzenet a piacok (a külföld és az EU) számára az, hogy a kormány nem tesz megalapozatlan hiánynövelő és élénkítő lépéseket. Belföldi felhasználásra az akcióterv fő üzenete, hogy a kormány cselekszik.

Irreálisnak vagy súlyos károkkal járóknak látszik a pénzügyektől évente és különösen idén négy hónap alatt 200 milliárd forintot - éves nyereségük mintegy felét - beszedni. Ennek súlyos következményei lehetnek az amúgyis kemény finanszírozási feltételekre. Kérdéses az állami kiadások felülvizsgálata révén megtakarítani kívánt 120 milliárd forintnak, illetve az állami cégek bértömegénél megtakarítani tervezett közel 50 milliárd forintnak a realitása (de még az értelmezése is, hiszen pl. az állami vállalatok bértömegének csökkentése semmilyen pozitív hatást nem gyakorol a költségvetésre). Mivel az idei államháztartási hiányt az elmúlt hónapokban túlbecsülte az új kormány, ezért önmagában nem feltétlenül okoz gondot, hogy a nem meghirdetett, de valójában tervezett restriktív részét nem fog megvalósulni.

A nemzetközi szervezetekkel egyeztetett gazdaságpolitikát - s a nemzetközi befektetői hangulat stabilizálódását is - feltételezve a II. félévben ismét növekedhet a magyar pénzügyi eszközök iránti kereslet. Ekkor a jegybank az alapkamatot 2010 végére 5% környékére csökkentheti. A forint árfolyama a II. félévben - az I. félévhez hasonlóan, a júniusnál erősebb szinten - 270 forint/euró körül alakul. Elkerülhetetlennek látszik, hogy ősszel, a konvergencia-program aktualizálása során a kormány a költségvetési (hiány- és adósság) kritériumoknak való megfelelést legkésőbb 2012-re, illetve 2013-ra irányozza elő. Ez lehetővé tenné az euró 2014. évi magyarországi bevezetését. Ebben a helyzetben ésszerű lehet az euró 2014. évi bevezetésének idén év végén való meghirdetése és az ERM-2 csatlakozás kezdeményezése. Ez gazdaságpolitikai horgonyként működne, növelné a kamatcsökkentés lehetőségét, erősítené az ország tőkevonzó-képességét, s hozzájárulna a következő években lehetséges növekedés gyorsításához.

A külső egyensúly idén is nagyon kedvezően alakul, a folyó fizetési és tőkémérlegben már az I. negyedévben 0,8 milliárd euró aktívum keletkezett. Magyarország tehát nettó értelemben nem szorul külföldi forrásra - csak a lejárt hitelek egy részét kell megújítania -, a folyó fizetési mérleg egyensúlyban lesz, a külső finanszírozás pedig 2,4 milliárd euró, a GDP 2,4%-át kitevő, a tavalyinál is nagyobb aktívumot fog mutatni. Magyarország külföldi nettó adóssága 2010-ben a tavalyi 52 milliárd euróról 48 milliárd euróra csökken.

A GKI Gazdaságkutató Zrt. prognózinga a magyar nemzetgazdaság 2010. évi folyamatairól

	2008.	2009.	2010. IV. hó	2010. (előrejelzés)
1. A GDP volumenindexe (%)	100,6	93,7	100,1*	101
2. Az ipari termelés indexe (összehasonlító áron, %)	98,9	82,3	105,7	106
3. Nemzetgazdasági beruházások indexe (összehasonlító áron, %)	97,0	91,4	93,6	101
4. Az építési-szerelési tevékenység indexe (összehasonlító áron, %)	94,9	95,7	88,0	97
5. A kiskereskedelmi forgalom volumenindexe (%)	98,2	94,8	95,3	98
6. A kivitel változásának indexe (folyó áron, euróban, %)	105,6	81,1	118,0	112
7. A behozatal változásának indexe (folyó áron, euróban, %)	105,6	75,3	114,1	112,5
8. A külkereskedelmi mérleg egyenlege (milliárd euró)	-0,2	4,0	1,8	4,2
9. A folyó fizetési és tőkemérleg együttes egyenlege (milliárd euró)	-6,5	1,4	0,8*	2,4
10. Az euró átlagos árfolyama (forint)	251,2	280,6	269,5**	273
11. Az államháztartás hiánya (pénzforgalmi szemléletben, helyi önkormányzatok nélkül, milliárd forint)	909	918,6	736,2**	930
12. A bruttó átlagkereset indexe	107,5	100,5	104,5	103
13. Fogyasztói árindex	106,1	104,2	105,8**	104,8
14. Fogyasztói árindex az időszak végén (előző év azonos hónap = 100)	103,5	105,6	105,1**	104
15. Munkanélküliségi ráta az időszak végén (%)	8,0	10,5	11,4***	11,0

* 2010. I. negyedév

** 2010. I-V. hó

*** 2010. III.-V. hó

A tényadatok forrása: KSH, MNB, PM